

ΕΝΔΟΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΒΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΦΥΛΟΥ

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Δρ Βικεντία Χαριζοπούλου

Επίκουρη Καθηγήτρια, Τμήμα Μαιευτικής ΠαΔΑ

Μέλος ερευνητικής ομάδας ATHENA Study

Περιεχόμενα

1. Ορισμοί
 1. Τι είναι βία;
 2. Τι είναι η έμφυλη βία και η βία κατά των γυναικών;
 3. Τι είναι η ενδοοικογενειακή βία;
 4. Τί είναι η συζυγική βία;
2. Μορφές ενδοοικογενειακής βίας
 1. Σωματική
 2. Σεξουαλική
 3. Ψυχοσυναισθηματική
 4. Συζυγική βία και συζυγική σεξουαλική κακοποίηση
3. Επιπολασμός των ανωτέρω φαινομένων

Τι είναι η βία;

Spinellis, 1997

Ως βία νοείται η όποια σωματική, λεκτική, ψυχολογική ή συναισθηματική κάκωση ή βλάβη της υγείας κάποιου ατόμου, η **παραμέληση** και ο **εξαναγκασμός**

Η βία αναφέρεται στις **πράξεις** της επιθετικότητας και της κατάχρησης που προκαλεί ή σκοπεύει να προκαλέσει τον εγκληματικό τραυματισμό ή τη ζημιά στα πρόσωπα, και τα **ζώα** και την **περιουσία**

Η βία ορίζεται ως η **εσκεμμένη, πραγματική ή απειλούμενη, χρήση εξουσίας** και σωματικής δύναμης, που έχει ως αποτέλεσμα τον τραυματισμό, τη ψυχολογική και σωματική βλάβη, την κακή ανάπτυξη, τη **στέρηση** ή ακόμη και τον θάνατο

Η βία ορίζεται γενικά ως η σκόπιμη χρήση σωματικής δύναμης ή επιβολής εξουσίας με σκοπό να προκληθεί βλάβη ή κακό σε ένα άτομο, **ομάδα ή κοινότητα**

Η βία μπορεί να συμβεί σε οποιονδήποτε, οιασδήποτε φυλής, ηλικίας, σεξουαλικού προσανατολισμού, θρησκείας ή βιολογικού/κοινωνικού φύλου. Επηρεάζει άτομα από όλα τα κοινωνικοοικονομικά υπόβαθρα και επίπεδα εκπαίδευσης

Έμφυλη Βία
Ενδοοικογενειακή Βία
Συντροφική Βία

Έμφυλη Βία

- Βασίζεται στις διακρίσεις ανάμεσα στα φύλα
- Περιλαμβάνει κάθε πράξη βίας που στηρίζεται στο φύλο
- Έχει ως αποτέλεσμα, ή είναι δυνατό να έχει ως αποτέλεσμα τη σωματική, σεξουαλική, ή ψυχολογική βλάβη, ή πόνο (για τις γυναίκες)
- Συμπεριλαμβάνει επίσης τις απειλές τέτοιων πράξεων, τον εξαναγκασμό ή την αυθαίρετη στέρηση της ελευθερίας, είτε αυτό προκύπτει στη δημόσια, είτε στη ιδιωτική ζωή

United Nations General Assembly, 1993

Περιλαμβάνει τη βία μέσα:

Στην οικογένεια (ενδοοικογενειακή, αθέατη βία)

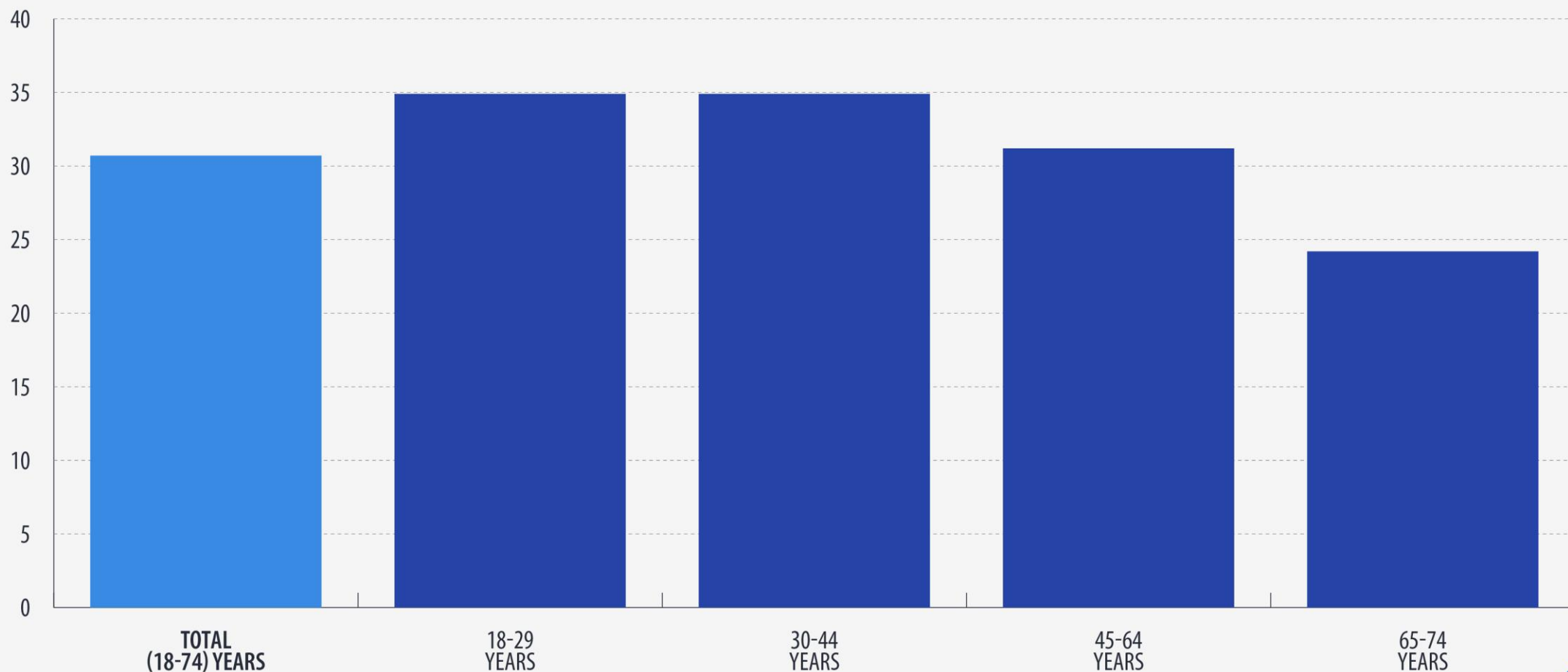
Στην κοινωνία (βιασμός, σεξουαλική κακοποίηση, σεξουαλική κακοποίηση στην εργασία, σωματεμπορία, παρενοχλητική παρακολούθηση)

Για ποια φύλα μιλάμε;

Γυναίκες, άνδρες, ΛΟΑΤΚΙΑ+ άτομα, και άλλα άτομα που δεν ταιριάζουν στον ετεροφυλόφιλο κανόνα ή στις παραδοσιακές δυαδικές κατηγορίες φύλου

Proportion of women who have experienced gender-based violence in the EU, 2021

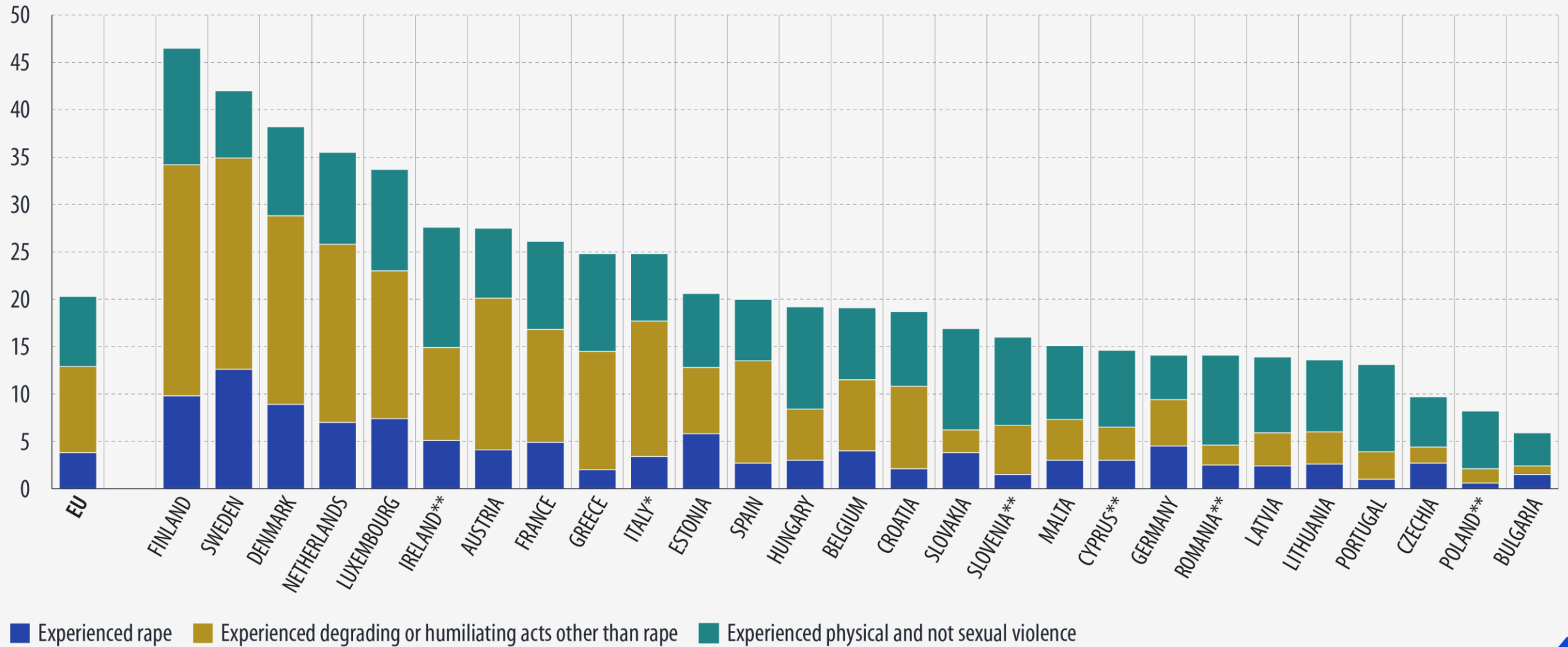
(%, by age group)

Βασικοί τύποι (μορφές) έμφυλης βίας (1/2)

- **Σωματική βία:** επίθεση με φυσική δύναμη που προκαλεί σωματική βλάβη ή πόνο (συχνή στην ενδοοικογενειακή βία)
- **Σεξουαλική βία:** βιασμός, σεξουαλική κακοποίηση, σεξουαλική παρενόχληση, εκμετάλλευση ή άλλες μορφές επιβολής σεξουαλικών πράξεων χωρίς τη συναίνεση του ατόμου
- **Ψυχολογική ή Συναισθηματική βία:** Λεκτική κακοποίηση, προσβολές, απειλές και απομόνωση, με σκοπό την αποδυνάμωση της αυτοεκτίμησης και της ψυχικής ευημερίας του ατόμου
- **Οικονομική βία:** Το άτομο περιορίζεται στην οικονομική του αυτονομία, με τον ασκών έλεγχο να αποκλείει πρόσβαση σε χρήματα, να περιορίζει την εργασιακή του δραστηριότητα ή να ελέγχει τα οικονομικά του για να τον/την εξουσιάζει

Proportion of women who have experienced physical (including threats) or sexual violence by a non-partner since the age of 15 in the EU, 2021 *(%, by type of violence)*

* Italy provided data based on national survey.

** Ireland, Cyprus, Poland, Romania and Slovenia: data on rape are less reliable.

Βασικοί τύποι (μορφές) έμφυλης βίας (2/2)

- **Ηλεκτρονική ή διαδικτυακή βία:** Περιλαμβάνει τη χρήση της τεχνολογίας (π.χ. μέσα κοινωνικής δικτύωσης) για παρενόχληση, εκφοβισμό ή παρακολούθηση ενός ατόμου. Οι επιθέσεις μπορεί να περιλαμβάνουν την αποστολή απειλητικών μηνυμάτων, την παρακολούθηση ή ακόμα και την εκβίαση μέσω διαδικτύου
- **Έμφυλη βία στις συγκρούσεις και πολέμους:** Κατά τη διάρκεια ένοπλων συγκρούσεων, οι γυναίκες και τα κορίτσια συχνά πέφτουν θύματα βιασμών, σεξουαλικής σκλαβιάς, βασανιστηρίων και εκδίωξης, με σκοπό την εξευτελισμό και τον έλεγχο
- **Τιμωρητική βία (ή βία εξαιτίας παραδόσεων και εθίμων):** Περιλαμβάνει παραδοσιακές πρακτικές που συνήθως συνδέονται με το φύλο και έχουν στόχο τον έλεγχο ή την «τιμωρία» των γυναικών ή των κοριτσιών, όπως ο παιδικός γάμος, οι «τιμωρητικοί» βιασμοί, βεντέτες, και άλλες φρικαλεότητες

Κυρίως κατά των γυναικών

- **Ρίψη καυστικού υγρού** (Acid throwing): Μέσο εκδίκησης ή τιμωρίας, κυρίως κατά των γυναικών. Μακροχρόνια προβλήματα υγείας και κοινωνικής απομόνωσης λόγω της αναπηρίας και του στιγματισμού που συνδέεται με τα τραύματά τους.
- **Ακρωτηριασμός γεννητικών οργάνων**, κλειτοριδεκτομή (FGM)
- **Θάνατοι λόγω προίκας** (dowry deaths): Ινδία, Νότια Ασία. Εκβιασμός για μεγαλύτερη προίκα

Gender-based violence more common than you think

In the European Union, since the age of 15:

1 in 3

women has experienced
physical and/or
sexual violence

1 in 2

women has experienced
sexual harassment

1 in 20

women has been **raped**

1 in 5

women has experienced
stalking

95%

of victims **trafficked**
for **sexual exploitation** in the EU are women

Sources: European Union Agency for Fundamental Rights, *Violence against women: an EU-wide survey - Results at a glance*, 2014
Eurostat, *Trafficking in human beings*, 2015
Image: Margaret Jone Wollman/Shutterstock.com

TYPES OF VIOLENCE REPORTED BY WOMEN:

40%
**SEXUAL
HARASSMENT**

36%
**PHYSICAL
ABUSE**

50%
**VERBAL
ABUSE**

Note: Based on pooled estimates from a 2021 study of 13 countries
Source: Measuring the shadow pandemic: Violence against women during COVID-19

UN
WOMEN

WOMEN
COUNT

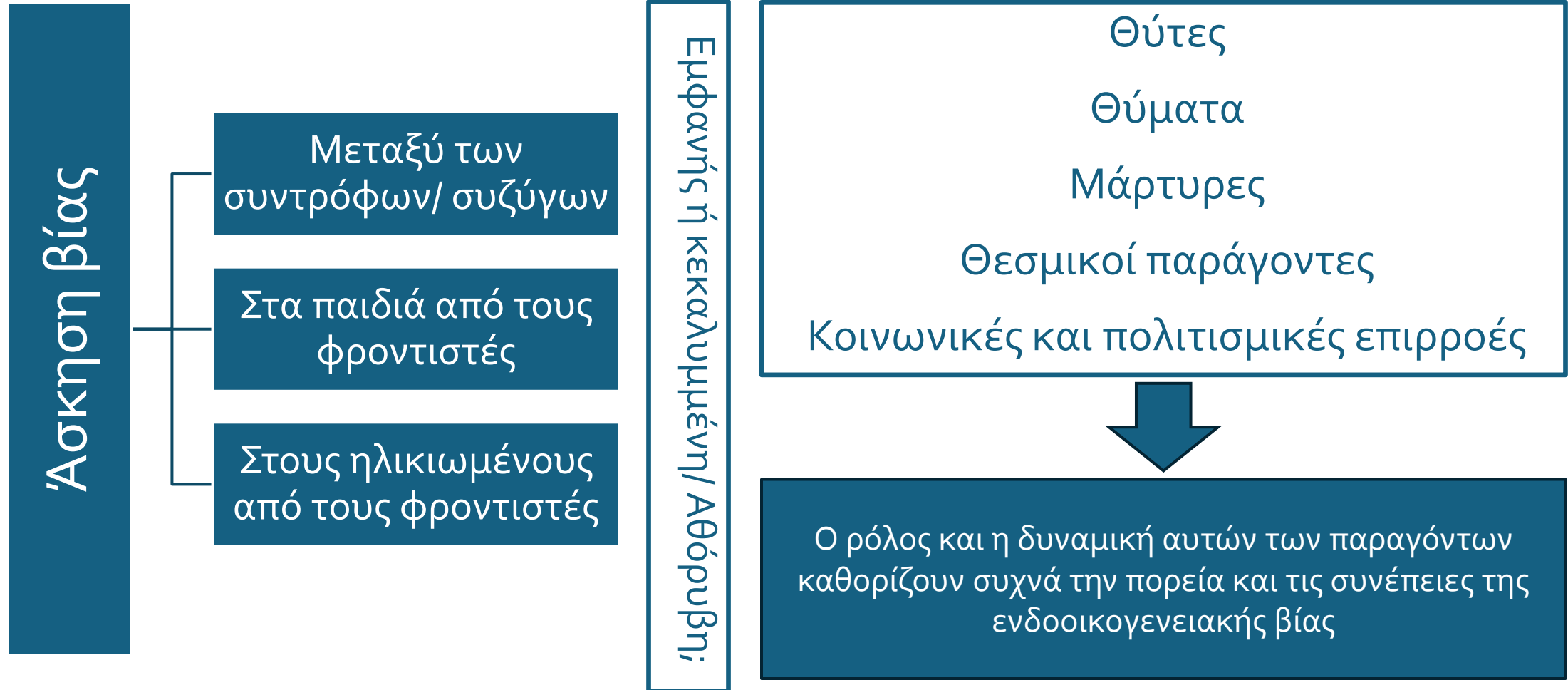
Τι είναι η ενδοοικογενειακή βία;

Οποιαδήποτε μορφή βίας, η οποία εκδηλώνεται
μέσα στο οικογενειακό περιβάλλον

Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης, Συμβούλιο της Ευρώπης, 2011, Άρθρο 3

Περιλαμβάνει όλες τις πράξεις φυσικής, σεξουαλικής, ψυχολογικής ή οικονομικής βίας οι οποίες συμβαίνουν εντός της οικογένειας ή οικογενειακής μονάδας ή μεταξύ πρώην ή νυν συζύγων ή συντρόφων, ανεξάρτητα ή όχι του κατά πόσο ο δράστης μοιράζεται ή έχει μοιρασθεί την ίδια κατοικία με το θύμα

Σενάρια με διαφορετικούς πρωταγωνιστές

Τα θύματα ενδοοικογενειακής βίας προέρχονται από όλα τα κοινωνικά, πολιτιστικά, οικονομικά και θρησκευτικά υπόβαθρα, έχουν διάφορες ηλικίες, φύλο και σεξουαλικό προσανατολισμό, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με αναπηρίες. Είναι σημαντικό να καταλάβουμε ότι ΔΕΝ υπάρχει «τυπικό θύμα».

Η ενδοοικογενειακή βία θεωρείται συχνά ως κάτι που «συμβαίνει σε άλλους». Οι άνθρωποι που δεν επηρεάζονται συχνά δεν καταλαβαίνουν γιατί το θύμα δεν εγκαταλείπει τον θύτη και γιατί δεν το λέει σε κανέναν.

Ελληνικό νομικό πλαίσιο (ν. 3500/06)

Θύματα ενδοοικογενειακής βίας είναι: Ποια πιστεύετε;

A. Ανεξάρτητα από το αν συνοικούν:

Σύζυγοι, πρόσωπα που συνδέονται με σύμφωνο συμβίωσης. γονείς και συγγενείς πρώτου και δευτέρου βαθμού εξ αίματος ή εξ αγχιστείας και τα εξ υιοθεσίας τέκνα τους.

Δηλαδή:

γονείς και τέκνα, ο/η σύζυγος, πεθερός, πεθερά,

παππούς, γιαγιά, εγγόνι, αδερφός-ή, γαμπρός, νύφη, κουνιάδος, κουνιάδα

Μόνιμοι σύντροφοι και τα τέκνα τους (είτε είναι κοινά είτε ενός εξ αυτών), τώως και πρώην σύζυγοι, μέρη συμφώνου συμβίωσης που έχει λυθεί, μόνιμοι σύντροφοι

B. Μόνο αν διαμένουν στην ίδια οικία:

Συγγενείς εξ αίματος ή εξ αγχιστείας μέχρι τετάρτου βαθμού

Δηλαδή:

προπάππος, προγιαγιά, δισέγγονα, ανίψια, θείος, θεία, ξαδέρφια, θείος και θεία των γονέων, προ-προ-παππούς, προ-προ-γιαγιά, τρισέγγονα.

Πρόσωπα των οποίων επίτροπος, δικαστικός παραστάτης ή ανάδοχος γονέας έχει ορισθεί μέλος της οικογένειας

Κάθε ανήλικο πρόσωπο που συνοικεί στην οικογένεια

Γ. Πρόσωπα που δέχονται τις υπηρεσίες φορέων κοινωνικής μέριμνας και αποτελούν θύματα πράξεων ενδοοικογενειακής βίας από πρόσωπο, που εργάζεται στον φορέα

Υπάρχει κάποια
άγνωστη σε εσάς;

Σας εκπλήσσει
κάποια;

Μορφές ενδοοικογενειακής βίας

Παραμέληση

Παραμέληση

Ορισμός: Εγκατάλειψη της δέουσας φροντίδας του θύματος, η οποία απαιτείται λόγω ασθένειας, αναπηρίας, ηλικίας, αναπτυξιακών ή άλλων προσωπικών περιστάσεων

Δεν παρέχεται ή παρέχεται ανεπαρκώς προσοχή και φροντίδα σχετικά με:

- Θρέψη, ενυδάτωση
- Ρούχα (π.χ. ακατάλληλα για τις καιρικές συνθήκες), προσωπική υγιεινή (π.χ. απεριποίητη εμφάνιση)
- Ιατρική περίθαλψη/θεραπεία
- Συναισθηματική φροντίδα, γενική φροντίδα (π.χ. ακανόνιστη φοίτηση στο σχολείο)
- Οδοντική υγιεινή στα παιδιά

Μορφές ενδοοικογενειακής βίας

Καταδίωξη (Stalking)

Ορισμός: σκόπιμη επαναλαμβανόμενη ανεπιθύμητη επαφή, καταδίωξη, σωματική παραβίαση, παρατήρηση, περιορισμός σε μέρη όπου κινείται το θύμα ή άλλη μορφή ανεπιθύμητης εισβολής στη ζωή του θύματος.

Παραδείγματα

- Παρακολούθηση ή επιτήρηση στην εργασία ή το σπίτι
- Ακατάλληλες προσεγγίσεις και αντιπαραθέσεις
 - Συνεχόμενα τηλεφωνήματα, μηνύματα, επισκέψεις στο σπίτι ή τη δουλειά, επικοινωνία με γνωστούς και συγγενείς προκειμένου να ληφθούν πληροφορίες για το θύμα, δώρα, γράμματα, απειλές/ βανδαλισμοί
- Συμμετοχή σε διαδικτυακή παρακολούθηση (cyberstalking) και παρενόχληση χρησιμοποιώντας διάφορα ηλεκτρονικά εργαλεία με σκοπό να βλάψει το θύμα
 - Επαναλαμβανόμενα αιτήματα φιλίας από πραγματικό ή ψεύτικο προφίλ, δημιουργία ψεύτικων προφίλ για τη διαπόμπευση του θύματος
- Ανεπιθύμητες επιστολές, τηλεφωνικές κλήσεις, γράμματα ή μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στο ίδιο το θύμα, στην οικογένεια, τους φίλους ή τα μέρη που σπουδάζει το θύμα

TABLE 1

Epidemiological studies on stalking

Authors	Year of publication	Country	N	Overall prevalence of stalking	Prevalence: female victims	Prevalence: male victims
Tjaden, Thoennes (6)	1997	USA	16 000	8%	12%	4%
Budd, Mattinson (7)	2000	UK			16%	7%
Purcell et al. (8)	2002	Australia	1844	12.8%	17.5%	7.2%
Basile et al. (10)	2006	USA	9684	4.5% (95% CI [2.77; 4.90])	7%	2%
Breiding et al. (9)	2014	USA	12 727		15.2 % [13.9; 16.6]	5.7 % [4.7; 6.8]
Dreßing et al. (14)	2005	Germany	679	11.6 % [9.2; 14.4]	17.5 % [13.8; 21.2]	3.7 % [1.5; 6.2]
Dreßing et al. (this study)	2020	Germany	444	10.8 % [8.1; 13.7]	14.4 % [10.1; 18.7]	5.1 % [1.9; 9.0]

95% CI, 95% confidence interval

Ελληνική νομοθεσία

Άρθρο 333, παρ. 1 εδ. β ΠΚ, Νόμος 4531/2018

stalking διαπράττει «όποιος, χωρίς απειλή βίας ή άλλης παράνομης πράξης ή παράλειψης, προκαλεί σε άλλον τρόμο ή ανησυχία, με την επίμονη καταδίωξη ή παρακολούθησή του, όπως ιδίως με την επιδίωξη διαρκούς επαφής μέσω τηλεπικοινωνιακού ή ηλεκτρονικού μέσου ή με επανειλημμένες επισκέψεις στο οικογενειακό, κοινωνικό ή εργασιακό περιβάλλον αυτού, παρά την εκπεφρασμένη αντίθετη βούλησή του»

Τιμωρείται σε βαθμό πλημμελήματος, με φυλάκιση μέχρι ενός έτους ή με χρηματική ποινή. Αποτελεί κατ' έγκληση διωκόμενο αδίκημα. Επομένως, το θύμα θα πρέπει να κινηθεί με δική του πρωτοβουλίου και να καταγγείλει το περιστατικό είτε στο κοντινότερο αστυνομικό τμήμα είτε στην Εισαγγελία.

Anti-stalking rules

- Εξηγήστε μόνον μία φορά με απόλυτη σαφήνεια ότι δεν επιθυμείτε κανενός είδους επαφή
- Αγνοήστε εντελώς όλες τις επόμενες προσπάθειες επαφής
- Δημοσιοποιήστε το τι συμβαίνει (ενημερώστε την οικογένεια, τους γείτονες, τους φίλους)
- Καταγράψτε όλα τα γεγονότα σε ημερολόγιο
- Μη διαγράφετε μηνύματα κειμένου ή e-mails, αποτελούν στοιχεία
- Μην καταργείτε τον αριθμό τηλεφώνου σας, αλλά καταγράψτε τα τηλεφωνήματα πχ σε τηλεφωνητή
- Μην επιστρέφετε δώρα, κρατήστε τα ως στοιχεία. Το να τα επιστρέψετε εγκαθιστά επαφή
- Μιλήστε στην αστυνομία σε αρχικό στάδιο
- Αναζητήστε συμβουλές από εξειδικευμένο δικηγόρο

Look forward,
not behind

Μορφές ενδοοικογενειακής βίας

Ψηφιακή βία

Ορισμός: Χρήση του διαδικτύου για βλάβη, παρενόχληση ή ταπείνωση του θύματος στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, στα διαδικτυακά φόρα, στα ιστολόγια ή σε άλλους διαδραστικούς ιστότοπους ή εφαρμογές

Παραδείγματα

- Καταδίωξη στον κυβερνοχώρο
- Δημόσια αποκάλυψη ιδιωτικών πληροφοριών, π.χ. διεύθυνση κατοικίας, χώρος εργασίας
- Δημοσίευση περιεχομένου (φωτογραφίες, βίντεο, προσωπικά στοιχεία κ.λπ.) του θύματος χωρίς συγκατάθεση
- Εγκατάσταση συσκευών ή εφαρμογών παρακολούθησης σε τηλέφωνα, υπολογιστές ή ταμπλέτες
- Μη συναινετική πορνογραφία (=εκδικητική πορνογραφία): κοινοποίηση σεξουαλικού περιεχομένου του θύματος χωρίς συγκατάθεση
- Σεξουαλικός εκβιασμός (sextortion): εκβιασμός κάποιου απειλώντας να δημοσιοποιήσει προσωπικές φωτογραφίες ή βίντεο, πχ. για να κάνει σεξ με τον δράστη ή να παραμείνει σε σχέση μαζί του

Ελληνική νομοθεσία

Άρθρο 38 - Νόμος 4947/2022 - Εκδικητική πορνογραφία - Προσθήκη άρθρου 346 ΠΚ

1. Όποιος χωρίς δικαίωμα κοινολογεί σε τρίτο πρόσωπο ή αναρτά σε κοινή θέα, πραγματική, αλλοιωμένη ή σχεδιασμένη εικόνα ή κάθε είδους οπτικό ή οπτικοακουστικό υλικό, στο οποίο αποτυπώνεται μη δημόσια πράξη άλλου που αφορά στη γενετήσια ζωή του, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών (3) ετών και χρηματική ποινή.
2. Όποιος απειλεί άλλον ότι θα τελέσει τις πράξεις της παρ. 1 τιμωρείται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον ενός (1) έτους. Αν ο υπαίτιος της πράξης του προηγούμενου εδαφίου εξαναγκάζει άλλον σε πράξη ή παράλειψη ή ανοχή για την οποία αυτός δεν έχει υποχρέωση, τιμωρείται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον δύο (2) ετών.
3. Με κάθειρξη έως οκτώ (8) έτη και χρηματική ποινή τιμωρείται η πράξη της παρ. 1 αν τελείται: α) με ανάρτηση στο διαδίκτυο ή σε μέσο κοινωνικής δικτύωσης με αόριστο αριθμό αποδεκτών, β) από ενήλικο και αφορά σε ανήλικο, γ) σε βάρος νυν ή πρώην συζύγου ή συντρόφου του υπαιτίου ή σε βάρος προσώπου που συνοικεί με αυτόν ή έχει μαζί του σχέση εργασίας ή υπηρεσίας ή βρίσκεται υπό την επιμέλεια ή την προστασία του ή δεν μπορεί να υπερασπίσει τον εαυτό του, δ) με σκοπό να προσπορίσει ο υπαίτιος στον εαυτό του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος.
4. Αν κάποια από τις πράξεις των προηγούμενων παραγράφων οδήγησε το θύμα σε απόπειρα αυτοκτονίας επιβάλλεται κάθειρξη και χρηματική ποινή. Αν η πράξη του προηγούμενου εδαφίου οδήγησε στο θάνατο επιβάλλεται κάθειρξη τουλάχιστον δέκα (10) ετών και χρηματική ποινή.»

Μορφές ενδοοικογενειακής βίας

Οικονομική βία

Ορισμός: Κάθε πράξη ή συμπεριφορά που προκαλεί οικονομική ζημία σε άτομο. Περιλαμβάνει πράξεις ελέγχου και παρακολούθησης της συμπεριφοράς ατόμου όσον αφορά τη χρήση και διανομή χρημάτων και συνεχής απειλή άρνησης παροχής οικονομικών πόρων

Παραδείγματα

- Περιορισμός της πρόσβασης σε οικονομικούς πόρους (οικονομική αποστέρηση), εκπαίδευση ή στην αγορά εργασίας
- Έλεγχος της κατάστασης απασχόλησης και στέγασης του θύματος
- Παράνομη λήψη, κατάχρηση ή απόκρυψη χρημάτων, κεφαλαίων, περιουσιακών στοιχείων
- Αποτροπή του θύματος από την εργασία, ώστε να καταστεί οικονομικά ευάλωτο ή εξαρτημένο από τον δράστη
- Χειραγώγηση και εξαναγκασμός του θύματος να υπογράψει οικονομικές συμβάσεις με τρίτους

Οικιακά

Σχέση εξουσίας μεταξύ των φύλων
Intra-household resource distribution

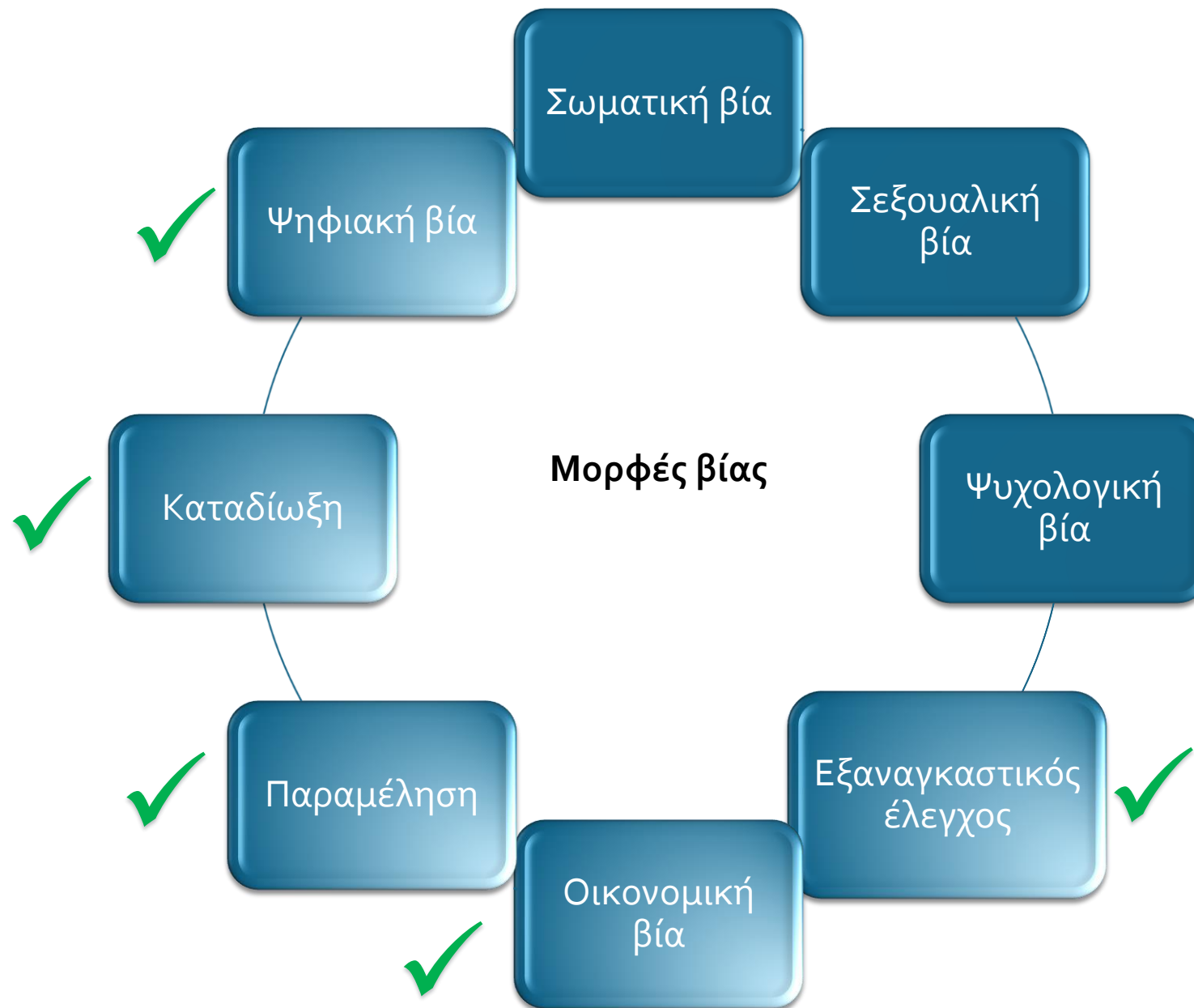
Μορφές ενδοοικογενειακής βίας

Εξαναγκαστικός έλεγχος, ως ψυχολογική βία

Ορισμός: Ο καταναγκαστικός έλεγχος αναφέρεται σε ένα μοτίβο ελεγκτικών και χειριστικών συμπεριφορών που εκφοβίζει, ταπεινώνει ή ενσταλάζει φόβο στο θύμα

Παραδείγματα

- Απομόνωση των θυμάτων από υπηρεσίες υποστήριξης και ιατρικές υπηρεσίες.
- Παρακολούθηση, έλεγχος, στέρηση και περιορισμός της καθημερινής συμπεριφοράς, των δραστηριοτήτων και των ατόμων με τα οποία επικοινωνεί το θύμα
- Στρέφοντας τα παιδιά εναντίον του θύματος
- Άρνηση της ελευθερίας και της αυτονομίας του θύματος

Μορφές ενδοοικογενειακής βίας

Σωματική βία

Ορισμός: Απειλή ή/και χρήση σωματικής βίας που προκαλεί σωματική βλάβη, τραυματισμό ή πόνο σε ένα άτομο

Παραδείγματα

- Ξυλοδαρμός, χαστούκι, κάψιμο, κράτημα, σπρώξιμο, τίναγμα (βρεφών), στραγγαλισμός, κλωτσιές, γροθιές, δάγκωμα, ακρωτηριασμός ή δολοφονία ή χρήση αντικειμένων ή όπλων
- Κλειδώνοντας το θύμα στο σπίτι ή εμποδίζοντάς το να φύγει
- Χορήγηση φαρμάκων στο θύμα με συνταγογραφούμενα, φαρμακευτικά ή παράνομα φάρμακα
- Παραμέληση

Δράστης- Δράστες
Άτομο ή Ομάδα

Μορφές ενδοοικογενειακής βίας

Σωματική βία

Η πρόκληση σωματικής κάκωσης ή βλάβης της υγείας του άλλου η οποία κλιμακώνεται έως στην από πρόθεση ανθρωποκτονία

Συμπεριφορά

Σκόπιμη
Ανεπιθύμητη
Μη ουσιαστική
Επιβλαβής

Πράξεις

Χτυπήματα (πχ κλοτσιές, γροθιές, σπρωξίματα)
Χρήση αντικειμένων (πχ όπλα, ξύλα, ραβδιά)
Πνιγμός ή στραγγαλισμός
Καψίματα
Αυτοτραυματισμοί που επιβάλλονται από άλλον/ άλλους

Μπορεί να προκαλέσει τραυματισμούς, αναπηρίες ή και θάνατο
Συχνά συνοδεύεται από άλλες μορφές βίας

Μορφές ενδοοικογενειακής βίας

Σεξουαλική βία

Ορισμοί: α) ο εξαναγκασμός, με σωματική βία ή με απειλή του θύματος, σε συνουσία, ασελγή πράξη ή **ανοχή της**, καθώς και η προσβολή της γενετήσιας αξιοπρέπειάς του; β) οποιαδήποτε σεξουαλική πράξη ή ενέργεια που γίνεται **χωρίς τη συναίνεση του ατόμου** ή με τη χρήση βίας, εκβιασμού ή χειραγώγησης

Περιλαμβάνει ευρεία γκάμα ενεργειών που αφορούν
τη σωματική ακεραιότητα και την προσωπική ελευθερία ενός ατόμου, όπως:

Βιασμός

Σεξουαλική παρενόχληση

Σεξουαλική εκμετάλλευση

Σεξουαλική κακοποίηση (ή βία) στο γάμο ή στη σχέση

Συνέπειες!!!

Μορφές ενδοοικογενειακής βίας

Σεξουαλική βία

Ορισμός: Κάθε είδους σεξουαλική δραστηριότητα ή πράξη που λαμβάνει χώρα χωρίς συναίνεση, με τη χρήση εξαναγκασμού ή την οποία το θύμα δεν κατανοεί λόγω του αναπτυξιακού σταδίου / ψυχικής του κατάστασης

Παραδείγματα

- Πίεση, εξαναγκασμός ή εξαπάτηση των θυμάτων ώστε να κάνουν σεξ, μη ασφαλές σεξ παρά τη θέλησή τους με τον δράστη ή με άλλα άτομα
- Σεξουαλική επίθεση, βιασμός και διείσδυση ("Made to penetrate" συμβαίνει όταν το θύμα αναγκάστηκε να διεισδύσει ή υπήρξε προσπάθεια να διεισδύσει σεξουαλικά σε κάποιον χωρίς συναίνεση)
- Σεξουαλική παρενόχληση, αναγκαστική άμβλωση, αναγκαστική στείρωση

Δράστης- Δράστες
Ανεξάρτητα από
τη σχέση
του με το θύμα,
σε οποιοδήποτε
περιβάλλον

Μορφές ενδοοικογενειακής βίας

Ψυχολογική βία

Ορισμός: Δημιουργία και διάδοση πληροφοριών με τις οποίες ο δράστης της βίας προκαλεί φόβο, ταπείνωση, αισθήματα κατωτερότητας, κίνδυνο και άλλη ψυχολογική δυσφορία στο θύμα, ακόμη και όταν διαπράττεται με τη χρήση τεχνολογίας πληροφοριών και επικοινωνιών

Παραδείγματα

- Εκφοβισμός, απειλές, απομόνωση ή περιορισμός
- Απειλή αυτοτραυματισμού, τραυματισμού μελών της οικογένειας, βασανισμού ή θανάτωσης κατοικίδιων ζώων ή αυτοκτονίας
- Gaslighting μια μορφή ψυχολογικής χειραγώγησης μέσω της οποίας ο θύτης θέτει υπό αμφισβήτηση την πραγματικότητα, τις αντιλήψεις ή τη μνήμη του θύματος
- Συμπεριφορά εξουσίας: Χρήση παιδιών για απειλή, παρενόχληση ή βλάβη του θύματος
- Ακραία ζήλια
- Έλεγχος συμπεριφορών ή χειραγώγησης
- Λεκτική βία

Καταδίωξη
Καταναγκαστικός έλεγχος

Μορφές ενδοοικογενειακής βίας

Ψυχοσυναισθηματική βία

Ορισμός: Η καταπίεση και οι εξαναγκασμοί που εκμεταλλεύονται την ψυχολογική και συναισθηματική εξάρτηση του ατόμου, πιθανώς με απειλές και εκβιασμούς

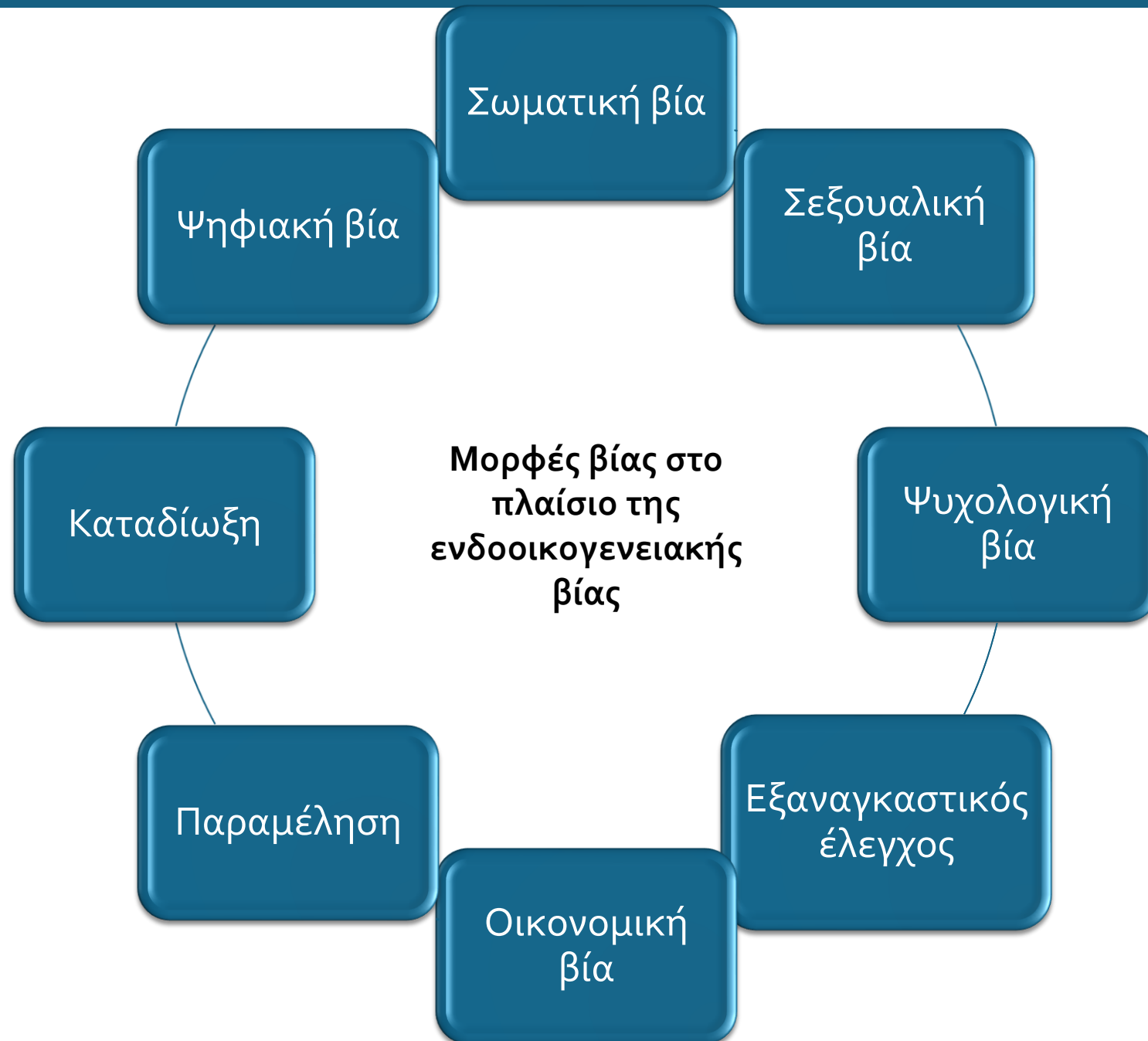
Περιλαμβάνει:

Λεκτική κακοποίηση
Απειλές/ εκφοβισμός
Απομόνωση
Συναισθηματικός εκβιασμός
Δημιουργία αβεβαιότητας και σύγχυσης
Αδιαφορία ή συναισθηματική ψυχρότητα

Αποτελεί σοβαρή απειλή για τα παιδιά, τους εφήβους αλλά και για κάθε άτομο «αποκλεισμένο» από την ευρύτερη κοινωνικότητα

Αποστέρηση των βασικών θεμελιωδών δικαιωμάτων του θύματος

(ελευθερία, ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, συναισθηματική φροντίδα, εκπαίδευση, αυτοδιάθεση)

Η βία επιβαρύνει σημαντικά

Τα άτομα

Τις οικογένειες

Τις κοινότητες

Τα συστήματα υγειονομικής περίθαλψης

Η ενδοοικογενειακή βία δεν πρέπει να αναγνωρίζεται
ούτε να αντιμετωπίζεται ως ιδιωτική υπόθεση .